

*Društvo za politična,
gospodarska, razvojna,
socialna, kulturna
in etična vprašanja*

FORUM21

*Nazorjeva ulica 6
1000 Ljubljana
Slovenija*

Koncept razprave

Forum 21: TEŠ 6 in energetska perspektiva Slovenije

Ljubljana, 2. marca 2010 ob 17:00 uri

Energetska oskrba je temelj gospodarstva in standarda življenja modernih družb. Vse dobrine, ki jih potrebujemo za življenje so odvisne od energije. Ne nazadnje je še zdravo okolje v veliki meri odvisno od načina in obsega uporabe različnih virov energije.

Dovolj razlogov, da razmislimo o naši porabi energije, o virih energije, o posodabljanju razpoložljivih virov, odgovorni uporabi, razvojnih perspektivah, o vzdržnem življenju in ohranjanju okolja...

Kaj ni dobro kaj ni sprejemljivo, kaj ni vzdržno že čedalje bolj dojemamo, ko pa pridemo do potrebnih realnih korakov, odrekanih, strateških usmeritev pa še nismo dovolj jasni in odločni. Vodilo naših sedanjih aktivnosti, usmeritev strategij in taktik mora biti globalna smer, moderni in trajnostni odnos do okolja.

Slovenija spada med sodobnejše države po razvojni stopnji in verjeti želimo, da tudi po odnosu do okolja in varovanju okolja. Ne glede na svojo majhnost in relativno majhen prispevek k ohranjanju svetovnega okolja, pa je del razvitega sveta. Razviti svet, z razvitimi modernimi brez-ogljicnimi tehnologijami pa mora postati prva izbira in smer globalnega ohranjanja okolja ter trajnostne razvojne paradigme. Slovenija ima priložnost skozi svoje strateške odločitve postati okoljsko moderna država, država večplastnega blagostanja. Država z največjo stopnjo odgovornostjo do okolja in zdravja prebivalcev. Odgovorna do ohranjanja svojega naravnega bogastva in raznolikosti, ohranjanje svojega zdravega vodnega bogastva. Skozi to odgovornost lahko poišče tudi svoje gospodarske razvojne perspektive z delovnimi mesti z visoko dodano vrednostjo na področju sodobnih okoljskih in energetskih tehnologij. Tako se lahko vključi med vodilne sodobne države na tem področju, saj razpolaga tudi z regionalnimi mavricami obnovljivih virov energije.

Iz navedenega je razprava o strateških smereh razvoja domače proizvodnje in virov električne energije še kako pomembna. Ne moremo prepustiti tako pomembne odločitve samo tehnološkim poslovnim in regijskim lobističnim interesom. Optimalne rešitve zahtevajo poglobljene razprave z uporabo različnih

strokov in političnih pogledov glede trajnostnega razvoja. Odločitve imajo izredno velike in daljnosežne posledice za varstvo okolja, standard življenja, za prihodnje generacije in konkurenčnost gospodarstva. Zato je potrebno vključiti mlade jih zainteresirati za njihovo bodočnost.

V pripravi je novelacija Nacionalnega energetskega programa. Večina modernih držav že ima sprejete svoje usmeritve. Slovenija ima vse možnosti, da naredi korak naprej. Obstoječi NEP je praktično neizvedljiv. Nekatere ocene kažejo le na 6% realizacije oziroma 94% nerealiziranega programa. Energetski strokovnjaki iz prakse so opozarjali na popolno nerealnost, vendar je bila politična dopadljivost tako velika, da je bil NEP sprejet v parlamentu. Danes isti ljudje sestavljajo novelacijo NEP-a. Zato je potrebna široka razprava in nastavitvi skromnejši, realno izvedljiv in moderen NEP. Pred sprejemom se ne more v parcialne strateško pomembne investicije brez celovite presoje okoljskih ekonomskih in trajnostnih vidikov razvoja energetike in elektrogospodarstva.

Gospodarske razmere tako na strani porabe energije kot na strani dobave opreme in tehnologij so se drastično spremenile v zadnjih dveh letih. Zato je hitenje nepotrebno. Sedaj je čas za resne razprave in premisleke.

Smiselno se nam zdi, da zaradi vsestranske vpetosti energije, energentov, varne oskrbe, okoljskih vprašanj razširiti razpravo izven krogov energetikov. Vprašanja zanesljivosti dobave, ekonomičnosti, in vpliva na okolje se morajo nadgraditi z celovitimi presojami vplivov na okolje v celotni verigi od energenta do proizvodnje ter porabe in trajnih posledic, z vprašanji trajnostne razpoložljivosti, trajnega ohranjanja okolja, makro ekonomskih učinkov, standardom življenja, mednarodne konkurenčnosti, geopolitične stabilnosti in perspektivnosti. V razpravo je primerno vključiti makro ekonomiste, strokovnjake iz področja okoljevarstva, družboslovja, sociale, geopolitike, gospodarstva...

Sestava okrogle mize:

Martin Novšak, GEN energija

Dr. Dušan Plut, Filozofska fakulteta

Dr. Jože P. Damijan, Ekonomska fakulteta Ljubljana

Mag. Djani Brečević, Ireet

Dr. Trkov Andrej, IJS

Vekoslav Korošec, Inženirska zbornica

Forum 21 je neprofitna ustanova civilne družbe, ki želi s skupnimi premišljanji o trajnejših družbenih procesih doma, v Evropski uniji in v globaliziranem svetu prispevati k osnovam za kompetentno izbiro dolgoročnih razvojnih usmeritev na Slovenskem in v mednarodnem prostoru. Pri svojem delu se opira na svobodomiselnost duhovno in kulturno tradicijo, ki spoštuje raznolikost nazorov, političnih pogledov, veroizpovedi in narodnosti na slovenskih tleh.